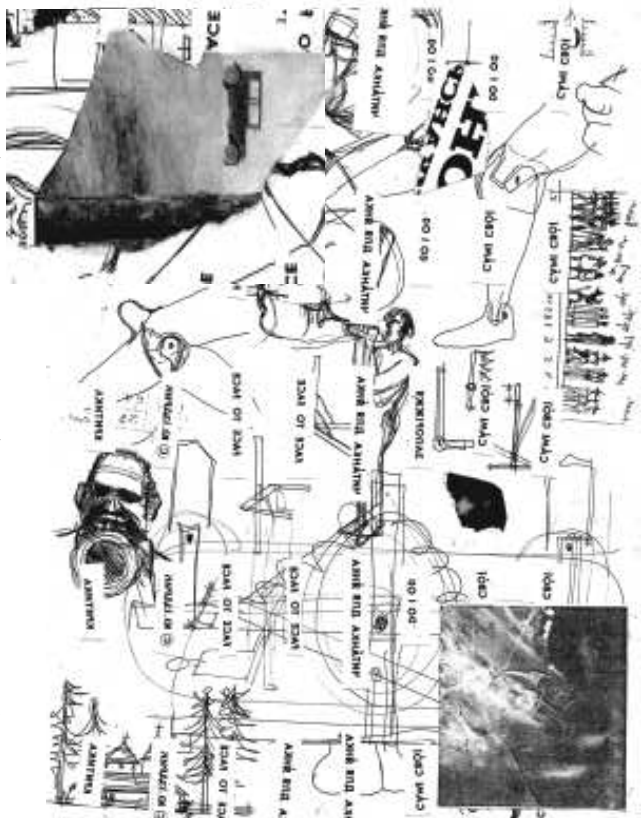

ДОМНІ КОШМАРИ

О першій ночі в двері невпевнено постукали. Таке враження, що хтось боявся промахнутись, тому бив обережно і невпевнено. Що знову, подумав я? Перша ночі, що потрібно? Я спеціально лягав спати о восьмій ранку, щоби ні з ким не бачитись. Коли дзвонив телефон, я чекав, подумки рахуючи: один, два, три, чотири, пішли на хуй, п'ять. До шести мало хто витримував. Телефон замовкав. Я спав далі. Прибиральниці звикли і не чіпали мене, у мене була стара постіль, але я їх все одно не впускав. По обіді я прокидався і йшов з готелю, гуляв порожнім парком, дивився на панораму міста: на обрії стриміли дві труби, внизу лежав стадіон. Подивившись на стадіон, я йшов до китайської їдальні. На кухні працював справжній китаєць, він рубав зелень і заправляв салати консервованими кукурудзою й морквою. Китайську кухню я не любив, тому брав собі кілька банок пива й дивився на трасу, що була поруч. Додому я повертався надвечір і знову лягав спати. Знову дзвонив телефон. Один, — рахував я, — пішли на хуй, два, три, чотири, п'ять... Годині о десятій вечора я прокидався і вмикав телевізор. Тепер я міг дозволити собі шум у кімнаті, вдень я намагався не шуміти, аби не видати себе. Коли хтось приходив і стукав у двері, я завмирав і знову починав рахувати до шести. Вночі, як

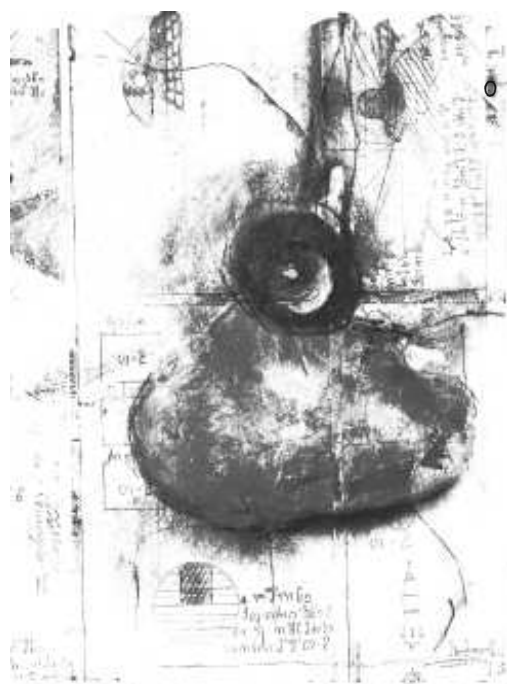
правило, ніхто не приходив, я відвоював собі ще один шматок свободи.

І тут о першій ночі хтось постукав. У якийсь момент я втратив концентрацію і пішов відчиняти, очевидно, я подумав так: перша ночі, ясна річ, вони розуміють, що я вдома, де я ще можу бути о першій ночі, як не вдома, так чи інакше треба відчиняти, і я відчинив. На порозі стояв Вітольд.

Вітольд був моїм сусідом цілий тиждень. Перед тим, як перебратись до мого теперішнього помешкання, я жив в іншому крилі готелю, моїм сусідом виявився італійський робітник, Крістіан; коли я вперше відчинив двері нашого спільного коридору, о дев'ятій ранку, він саме вийшов зі своєї кімнати, голий, побачивши мене, знітився, прикрив рукою причинне місце, яке воно в нього там було, і заховався в своїй кімнаті. Перші кілька днів він звідти не виходив. Потім, мабуть, культурний шок минувся і він знову почав з'являтися у спільному коридорі, хоча тепер, на щастя, одягнений. Ми з ним так і не знайшли спільної мови: він говорив італійською й англійською, я — німецькою й українською, польської він принципово не знав, говорив мені «честь» і зникав у душі. За місяць він з'їхав, а до його кімнати поселили Вітольда.

Вітольд був професором. Йому було років 60, може трішки менше, але він багато пив, і вік його визначити було важко. Він був інженером, випивши, він говорив мені: я інженер. Зранку він діставав мобілку і довго з кимось розмовляв, після цього спускався вниз і йшов до бару. В барі він пив горілку, пив чай, дивився волейбол і спілкувався з друзями. Друзів у нього було багато, його всі любили, він теж усіх любив, я собі так думаю. Ми з ним швидко потоваришували, першої ночі після його підселення я повернувся додому о другій годині п'яний. Відчинив двері. В коридорі стояв Вітольд, на ньому був лише якийсь гультік, який губився під його черевцем. Що ж таке, подумав я, що за сусіди мені трапляються: як не голий, то в якомусь гультіку. О, — ска-

зав він мені, — Сергій! кави? Ні, — відповів я, — я не п'ю, в сенсі — кави, тим більше на ніч. Водки? — він явно хитрував. Добре, — погодився я. Ми зайшли в його в кімнату, вона була завалена його речами — одягом, валізами, він, схоже, не встиг прибратися після переїзду, поліз до шафи з одягом і дістав звідти надпиту пляшку горілки. Горілка звалась «Сопліца». Ну ось, — подумав я. Ти говориш англійською? — запитав він мене. Говори по-польськи, — сказав я, — я тебе розумію. Ми пили до ранку. У мене є дівчинка, — сказав він, — у Львові. Справжня красуня. Добре тобі, — відповів я. В якийсь момент він перейшов на англійську і почав називати мене Сашкою, з наголосом на передостанньому складі. Я пішов спати.

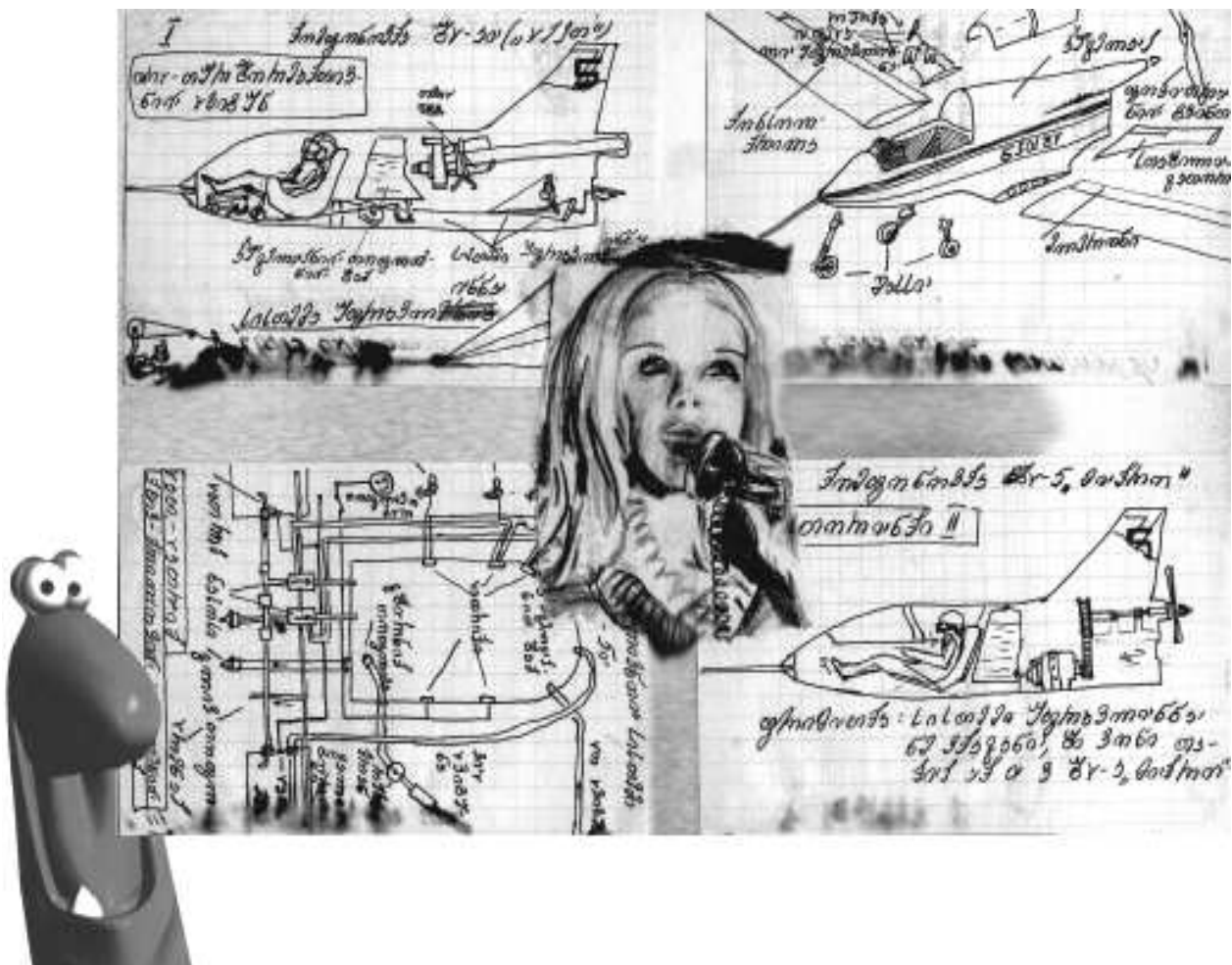
Після цього він почав полювати на мене. Він чекав під дверима кімнати, доки я прокинувся, він ходив під дверима душою, доки я мився, він не спав до

Е ранку, очікуючи, коли я повернусь, а
Р дочекавшись, починав зі свого тради-
Г ційного: кави? — питався він, — герба-
І ти? Після цього ми йшли до нього й
Й пили горілку. В барі, що цікаво, він ме-
Ж не іноді не впізнавав, він загалом був
А короткозорий і на відстані впізнавав
Д не всіх. Він був розлучений, у нього
А було дві доньки, вони раз на тиждень
Н відвідували його, готували йому «бі-
гос», велику посудину «бігосу». Ві-
тольд ховав «бігос» до холодильника і
забував про нього, «бігос» починав
смердіти і холодильником ніхто не ко-
ристувався, Вітольд, що характерно,
теж, мабуть, думав: що я буду корис-
туватись цим смердючим холодиль-
ником? За тиждень доньки поверта-
лись, викидали старий «бігос» і негай-

но готували новий. Вітольд пишався
своїми доньками, знайомив мене з
ними, перепрошував, що вони не гово-
рять англійською, для нього тема роди-
ни була важливою, він, коли випивав,
завжди про це говорив, родину він
називав на німецький манер «фамі-
лією», хоча німецькою, як я вже гово-
рив, він не розмовляв.

За кілька тижнів я переїхав від ньо-
го до іншого помешкання. Але ми й далі
щодня бачилися в барі. Він ставив вод-
ку, я не відмовлявся. Іноді він мене й
далі не впізнавав.

Наближався Великдень. Однієї
ночі, коли все стихло і вже ніхто не
дзвонив, я вийшов на кухню зробити

грінки. Я собі думав так: зараз вийду на кухню, там нікого немає, зроблю собі грінки і буду дивитись телевізор. Потім знову ляжу спати і мене знову ніхто не дістане. Все виходило складно: готель був порожній, більшість студентів і викладачів, які його заселяли, роз'їхалися святкувати Великдень. Діставати мене було нікому. Я вийшов на кухню. Курва, тільки й подумав я. На кухні стояв Вітольд. В одних шкарпетках. Себто не так: він був одягнений, все нормально, лише на ногах не було черевиків, тільки білі шкарпетки. Його хитало з боку в бік, він хвацько тримав руки в кишенях світлих парусинових штанів і не зважав. Був схожий на боцмана, який повертався до рідного порту з багатим уловом. О, — сказав він, — Сергій! Ага, — подумав я, — добре, що не Сашка. Гербати? — завів він своєї. Ні, — кажу, — тільки не сьогодні: маю роботу, мушу ще працювати. Ти є добрий поет, — сказав він. Я не п'ю сьогодні, — відповів я. Окей, — сказав він, я розумію, не п'єш — не пий, але спробуй моєї риби. Він відкрив холодильник і дістав звідти смердючу рибу. Я не їм рибу, — сказав я. Да? — розгублено перепитав він і заховав рибу назад. Я спробував готувати грінки, вони диміли й підгорали, Вітольд нависав над ними і не підпускав мене, аби щось зробити. Слухай, — сказав він мені, — до мене завтра приходять мої доньки, у нас буде святковий обід, Великдень все-таки. Бар, до речі, — сказав він, не буде працювати чотири дні. Будемо ми з доньками, Абдула... Хто? — перепитав я. Абдула, — підтвердив Вітольд, — це араб, ось, буде Абдула, ну й ти приходи. Завтра на четверту. Обов'язково буду, — по-

годився я і підступився до грінок. Давай по келішку, — знову запропонував він, — по малому, — додав він, роблячи в слові «малий» наголос на передостанньому складі. Ні, — твердо відповів я. Тоді спробуй мого «бігосу», — сказав він і поліз до холодильника за смердючим «бігосом». Я схопив грінки і втік до своєї кімнати.

Наступного дня, по обіді, я вийшов на кухню. Донька Вітольда готувала посудину «бігосу». Вітольд побачив мене, радісно привітався. На обід він мене не запрошував і нашої вчорашньої зустрічі, схоже, не пам'ятав. Я привітав їх зі святом і пішов у парк.

О 9 Ж
И
Т
Т
Я
З
Н
А
Н
И
Х

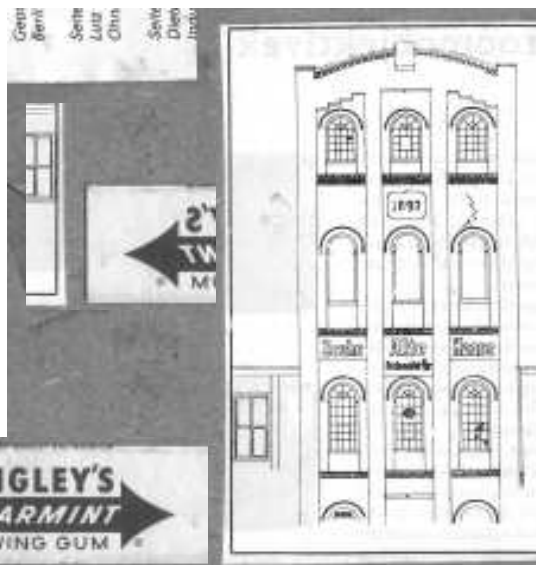

Л
Ю
Д
Е
Й

І ось о першій ночі він стояв у мене під дверима й улов у нього знову був багатий. Сергій, — сказав він просто і без виїбонів, — пішли по келішку, по малому, — з наголосом на передостанньому складі. І я покірно пішов за ним. В його кімнаті й далі валялася купа одягу, на кріслах були розвішані його гольфіки, очевидно, він мав їх цілий набір, на кожен день тижня. Вітольд приніс шинку, дістав із шафи з одягом «Сопліцу» і розлив. Ну, то давай, — сказав він, — зі святом. Я подивився на пляшку «Сопліцу» і випив. Головне — не думай про назву, — говорив я собі, — головне не думай про назву. У мене дивний сусід, — сказав Вітольд, араб. Його звати Абдула. Він дуже дивний. Що таке? — запитав я. Він не п'є гербати, — сказав Вітольд, — п'є лише воду, п'є джус, п'є колу, а гербати не п'є. Я йому пропоную кожного ранку, говорю, ти, дурню, спробуй гербати, у мене справжня китайська гербата, а він каже: ні, я не п'ю гербати. Такий дивний... Ти йдеш завтра до костюлу? — запитав я. Вітольд засміявся. Знаєш, — сказав він, сміючись, — я взагалі-то католик, але до

костюлу я не ходжу. Мені подобається, як сказав цей, котрий в Росії головний по церквах. Алексій, — підказав я. Алексій, — погодився він, — він сказав, що католицизм це загроза. Я з ним згоден. Ясно, — кажу, — вибач, що запитав. Він налив ще «Сопліцу». Я замружився і випив. Бар, — сказав Вітольд, — третій день не працює. Я їм телефоную, кажу ви, курва, чому не працюєте? Це ж ненормально, — сказав він мені. В готелі залишилось купа народу: ти, наприклад, — сказав він мені. Зате на рецепції, — продовжив він, — сьогодні симпатична дівчина, бачив? Бачив, — відповів я, — але там є ще симпатичніша — така білявка, бачив? А, — сказав він, — бачив, але ти навіть не думай, — попередив він мене, — це моя дупа. Та заради бога, — тільки й відповів я. У мене дивний сусід, — печально сказав Вітольд, розливши «Сопліцу», — він не п'є гербати, п'є лише джуси, я, мов дурень, п'ю кожного ранку з ним його джуси, уявляєш? А найгірше те, що він співає. Як співає? — не зрозумів я. Співає, — підтвердив Вітольд, — кожного ранку. Розумієш, — пояснив він мені, — він збожеволів від самотності. У нього тут нікого немає — ні друзів, ні родини, ось він і співає. У мене, — додав він, — хоча б доньки є, а в

нього — зовсім нікого. То співайте з ним разом, — порадив я, зробіть дует. Перед Вітольдом на столі лежав розкритий записник, на чистій сторінці великими літерами було написано: «СУБОТА. СЕРГІЙ. ВОДКА», схоже, він усе тримав під контролем. Знаєш, — раптом сказав Вітольд, — ти, до речі, говориш англійською? Говорю, — підтвердив я. Так ось, — продовжив Вітольд по-польськи, густо вставляючи російські лексеми, — у мене у Львові є дівчинка. Справжня красуня... А ти був у Львові? — запитався я. Ні, не був, — розгублено відповів Вітольд. Ну, то поїдь до неї, поїдь до Львова, що ти тут робиш, на Великдень, — сказав я. Поїду, — погодився Вітольд, обов'язково поїду. Він дотягнув цигарку, подивився куди б діти бичок, побачив банку «Живця» і кинув бичок туди. Давай ще по одній, — запропонував він, за свято. Ні, — відповів я, — мені ще працювати сьогодні. Це такий дивний сусід, — почав він знову, — знаєш, — він побачив перед собою банку «Живця», взяв її і жадібно надпив, — ти був добрим сусідом, з тобою завжди можна було нормально поспілкуватися, а цей, курва, Абдула, він весь час

Я хотів би зустріти старість так, як він. Я хотів би, аби мій син не забував про мене, хай навіть без «бігосу», щоби хоч час від часу провідував мене, хотів би знайомити його з сусідами по готелю й казати: дивіться, це мій син, правда він фантастичний? Я хотів би завжди мати про запас пляшку горілки в шафі для одягу і кілька випраних труханів. Я хотів би, аби моєю найбільшою проблемою в 60 років був відчайдушний божевільний спів мого сусіда по коридору, сусіда по божевільню. Я би дав собі з цим раду. Самотні чоловіки, зачинені в своїх кімнатах, з чорно-білими телевізорами і поганими меблями, щоранку викручують собі мізки у роздумах про те, чим би сьогодні зайнятися, як би пережити ще один святковий, порожній день, відраховуючи години й секунди, коли до них знову прийдуть їхні діти, коли повернуться з церкви їхні сусіди, коли відчиниться бар і на рецепції сидітиме найкраща дівчинка в готелі.